

STAUROS

č. 1 január 2022

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

slovičko o SLOVE

Ešte z obdobia spred pandémie mi v pamäti utkvil jeden titulok z časopisu, ktorý oznamoval: „Odvážny krok známej Slovenky. Na dvoch plesoch v tých istých šatách.“ Je zaujímavé vedieť, či si šoubiznis predstavuje pod slovom odvaha. Lebo nezriedka si dotyčná dáma nevyhne ani posmešnej kritike médií, ktoré takýto krok považujú za jasné faux paux.

Tento titulok sa mi vybavil v súvislosti s veľkým sviatkom – Bohozjavenia. Lebo práve tento sviatok by sme mohli prirovnať k plesu. Plesali sme nad veľkou udalosťou. Boh sa ukázal človeku ako Trojica. A hoci tento sviatok slávime po x-tý krát, predsa Boh priniesol tie isté šaty. Prečo? Lebo je tu nahota. Preto sa najprv aj sám Boh obnažuje. Boh sa zjavuje človeku takpovediac vo svojej nahote. Prečo to robí? Prečo sa Pán Ježiš nechal pokrstiť v rieke Jordán? Odpoveďou je: moja nahota. Nahota, ktorú spôsobil hriech. Nahota bytostná, nahota môjho ja. Keď totiž hriechom preruším vzťah s Bohom, keď chcem byť sám sebe pánom, zostávam nahý. Človek pred prvým hriechom nebol v skutočnosti nahý. Na tom sa zhodujú mnohí cirkevní otcovia. Človek pred hriechom bol totiž zaodetý do nádherného odevu Božej milosti.

Ale ako to celé súvisí so sviatkom Bohozjavenia? Ako súvisí krst Ježiša Krista s mojím krstom? Ako to súvisí so mnou? Pri každom sv. krste spievame jednu nádhernú vetu, ktorú spievame aj na sv. liturgii sviatku Bohozjavenia: „Ktorí ste v Krista pokrstení, Krista ste si obliekli“ (Gal 3, 27). Kristus prichádza, aby odstránil moju nahotu. Ako? Celkom názorne to vidieť na príklade malých detí. Vezmime si takého novorodenca, malé bábätko, ktoré sa narodí milujúcim rodičom. Takéto, hoci aj obnažené dieťa, nie je nikdy v pravom zmysle slova nahé. Lebo je zahalené pohľadom lásky svojich rodičov. Je oblečené ich radosťou a šťastím z toho, že je tu, že sa narodilo. Možno aj preto sa malé deti nemusia hanbiť. Lebo sú „oblečené“ pohľadom lásky svojich rodičov. Dieťa si to ničím nezaslúžilo. Láska jeho rodičov by sa dala vyjadriť vetou: „Je dobré, že si tu. Je dobré, že si na svete, je dobré, že žiješ!“

A tento obraz môžeme preniesť do život viery. Kristus prichádza, aby zahalil moju nahotu. Stal sa človekom, aby som si ja, človek, mohol obliecť Boha. A to znamená vlastne jednu vec. Obliecť si ten pohľad OTCA, ktorý sa na mňa díva ako na milovaného syna či dcéru

a hovorí mi – je dobré že si! A hovorí to s radosťou. Boh má radosť z toho, že existujem, že som tu. Nie pre to, čo som urobil či neurobil. Takto chce zahaliť moju nahotu.

Čo je potrebné z mojej strany? Zaujať minimálne dva postoje. Najprv je dôležité priznanie. Je potrebné uznať a priznať si svoju nahotu. A potom je potrebný aj druhý postoj. Aby som si Krista aj skutočne obliekol. Lebo základná otázka rodičov, ktorí chcú krstiť svoje dieťa je: „Čo potrebujeme ku krstu?“ Odpoveď je jednoduchá: „Košieľku a sviečku.“ Ako to potom prakticky vyzerá pri obrade? Z praktických dôvodov sa stáva, že pokrstenému dieťaťu tú krstnú košieľku len priložíme. Košieľka je totiž niekedy dieťaťu už malá. Uvedomil som si, že tento praktický postup prechádza občas do môjho praktického kresťanstva. Stáva sa, že si Krista len tak priložím. Možno preto, že som vyrástol. Narástlo moje IQ, narástla moja osobnosť, moje skúsenosti... Ale Kristus zostal v mojom pohľade malý. Tak čo s ním? Len si ho prikladám ako deťom pri krste. Vtedy, keď mi to práve vyhovuje. Vtedy, keď niečo potrebujem. Alebo vtedy, keď sa to vyžaduje. Na veľké sviatky. Keď sa idem sobášiť. Keď deti idú na prvú sv. spoveď či eucharistiu. Vtedy si Krista len tak priložím. Ale toto nestačí. Toto priloženie zo mňa kresťana nerobí.

Potrebujem sa obliecť. Obliecť si tento pohľad Boha každé ráno. Možno aj vtedy, keď sa mi nechce obliekať do školy či do práce. Preto na sviatok Bohozjavenia zaznieva hlas Boha Otca, ktorý sprevádza a umocňuje Jeho pohľad: „Toto je môj milovaný syn!“ Tento hlas nebeského Otca smeruje cez Krista až ku mne. Týmto hlasom Boh dokonale zakrýva moju nahotu. Iné hlasy a iné pohľady ma totiž zahalia tak na čas alebo naopak – nechajú ma nahého.

A čo ja? Môžem si vybrať ako vždy. Budem pokračovať v „módnej prehliadke života“ a meniť šaty podľa módy a gusta tohto sveta. Budem nosiť masky na každú príležitosť. Alebo sa rozhodnem pre odvážny krok. Nechám sa obliecť pohľadom Boha. Toto je odev na každý deň a do každej príležitosti. Toto je nebeská móda kresťana, ktorou nikdy nič nepokazíme. Práve naopak.

BOHOZJAVENIE V NAŠOM CHRÁME

V predvečer sviatku Bohozjavenia predsedal vladyka Peter v katedrále liturgickému sláveniu, ktoré začalo Veľkou večierňou spojenou s božskou liturgiou sv. Bazila Veľkého, pokračovalo veľkým Jordánskym svätením vody a skončilo sa Veľkým povečerím s lítiou.

Obrad Jordánskeho svätenia vody je jedinečným obradom, ktorý sa vykonáva len raz do roka, práve na sviatok Bohozjavenia. Súčasťou obradu je obsiahla modlitba a prosby o zostúpenie Svätého Ducha na túto vodu, aby sa stala „vodou Jordánu“. Počas modlitby biskup posviaca vodu tromi úkonmi: ponorením trojsvietnika, dýchnutím a ponorením ruky. Obrad je zakončený trojitým spevom tropára a ponorením kríža, ktorý symbolizuje vstup Ježiša Krista do rieky Jordán a jeho pokrstenie Jánom Predchodcom.

Vo svojej homílii sa vladyka zamýšľal nad výzvou sv. Jána Predchodcu k pokániu. Ako zdôraznil, pokánie je obrátenie sa. „Obrátiť sa, to znamená, obrátim sa a zbadám Ježiša Krista vo svojom živote, jeho lásku. Z tejto lásky budú potom vyplývať dobré skutky. Pokánie je v prvom rade milosrdenstvo a láska k hriešnikovi.“

„Ježiš Kristus nás volá k skutočnému pravému životu s ním. A ak človek zažije jeho lásku, potom vidí aj mamonu, aj to, na čo doteraz opieral svoj život v celkom inom svetle.“ Ako príklad vladyka uviedol sv. Mikuláša Divotvorcu, ktorý, ako spievame v jeho kondáku, „pre svoj dôverný styk s milosrdným Bohom dosiahol veľkú svätosť.“

V deň sviatku, 6. januára vladyka predseda archijerejskej liturgii v cirkevnej slovančine, ktorú v priamom prenose vysielal Slovenský rozhlas o 9.05 hod.

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 10. - 16. 1. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Ján
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ingrid
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * Ignác
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ľubomír a Viera s rodinou
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Milan, <i>panychída</i>
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) Následne: <i>veľká večiereň</i>
Nedeľa	TRIDSIATA PO PÄŤDESIATNICI, 1. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Lehniciach</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 17. – 23. 1. 2022

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) † Ján
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Jana s rodinou
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská) * Ľubomír s rodinou
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) * za darcov
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) Následne: <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	TRIDSIATA PRVÁ PO PÄŤDESIATNICI, 2. hlas 8:00 Utiereň (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 16:00 Sv. liturgia v <i>Bernolákove</i> 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V súčasnosti sú verejné bohoslužby znova povolené pri zachovaní nasledovných podmienok: Bohoslužby sú aktuálne (od 12. 1. 2022) povolené pre **100 veriacich** a sú prístupné v režime OP – pre kompletne zaočkovaných a tých, ktorí za posledných 6 mesiacov prekonalí ochorenie covid 19. V nedeľu preto naďalej slávime 4 sv. liturgie. **Pre účasť na nedeľnej bohoslužbe je potrebné zapísať sa do tabuľky na internetovej stránke farnosti alebo nahlásiť sa osobne či telefonicky.** *Tabuľka pre nové zapisovanie je aktualizovaná spravidla v nedeľu, cca. o. 19.00 hod.* Deti do veku 12 rokov nemusia byť testované, ale preberajú status ich rodičov (OP). Naďalej platí dišpenz od povinnej účasti na bohoslužbe v nedeľu a prikázaný sviatok, pričom zostáva možnosť sledovať ich „naživo“ prostredníctvom internetového prenosu prostredníctvom televízie *Logos*. Stále tiež ponúkame pre všetkých možnosť individuálnej pastoračie formou sv. spovede, podania eucharistie mimo sv. liturgie alebo rozhovoru po osobnej dohode cez kontakty farského úradu.
- V období po sviatku *Bohozjavenia* je zvykom požehnávať príbytky tzv. Jordánskou vodou. Ak máte záujem o pastoračnú návštevu kňaza, môžete svoj záujem nahlásiť cez kontakty farského úradu.
- V nedeľu, 16. 1. 22 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Alžbety Uhorskej v Lehniciach so začiatkom o 16. 00 hod.
- V rámci týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sa v utorok, 18. 1. 22 o 18. 30 hod. uskutoční celobratislavská ekumenická bohoslužba vo františkánskom kostole v Bratislave. Na tejto bohoslužbe bude zastúpená aj naša gréckokatolícka cirkev.
- V nedeľu, 23. 1. 22 bude po sv. liturgiách zbierka na Katechizáciu. Jej účelom je podpora rôznych katechetických aktivít našej cirkvi. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- V nedeľu, 23. 1. 22 budeme sláviť sv. liturgiu v chráme sv. Štefana Uhorského v Bernolákove so začiatkom o 16. 00 hod.
 - K dispozícii je farský nástenný kalendár na rok 2022 s názvom *Poodhalené tajomstvo*. Tentoraz ho zdobí 13 fotografií umeleckého fotografa a nášho veriaceho Timoteja Križku, na ktorých originálnym spôsobom zachytil kľúčové momenty slávenia sv. liturgie.

ĎAKUJEME

- Ďakujeme všetkým, ktorí ste sa zapojili do prípravy netradičnej vianočnej scény nahratej vo vašich domácnostiach. Okrem internetových stránok sa nahrávka objavila v niekoľkých reprízach aj v lokálnej Televízii Zemplín, ktorá okrem iného pravidelne prináša živé prenosy bohoslužieb z našich chrámov.
- Ďakujeme všetkým deťom, ktoré počas sviatkov priniesli do chrámu darček pod stromček a podelili sa tak s deťmi v ťažkej životnej situácii z východného Slovenska.
- Bohu známa osoba darovala pre potreby farnosti 700 €, iná Bohu známa prispela 50 €, iná Bohu známa obetovala 100 €. Vyslovujeme vďačné „Pán Boh odmeň!“
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rod. *Semberovej, Vavříkovej* (8. 1. 2022)
15. 1. 22 upratuje rod. *Ďuková a Porhinčáková*
22. 1. 22 upratuje rod. *Mocková a Žačíková*.
Ďakujeme za Vašu službu!

KONTAKT

- V prípade otázok, **sv. spovede** alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845
e-mail: bratislava@grkatba.sk